

„Щастлив съм, че имаме такава интензивна съвместна дейност с немските университети“, каза Н.П. Матиас Хьопфнер, посланик на Германия

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ГАБРОВО

ВЕСТИНИК

БРОЙ 4 (18)

ОБРАЗОВАНИЕ, ТЕХНОЛОГИИ, НОВИНИ, ФАКТИ ЗА БЪДЕЩЕТО

ГОДИНА IV

АВГУСТ 2010 г.

ISSN 1313-0870 • НАСЛЕДНИК НА „СТУДЕНТСКА ПАНОРАМА“ И „ОГЛЕДАЛО“ • Разпространява се безплатно

Пред прага на новата учебна година “На добър час!”

1600 кандидат-студенти се конкурираха за 800 места в Техническия университет в Габрово. От двете форми на обучение младите хора проявяват по-голям интерес към задачната.

От специалностите най-желана бе „Стопанско управление“ - за едно място се бориха седем кандидат-студенти. По интерес след нея се нарежда „Публична администрация“, където петима се бориха за едно място. От инженерните специалности най-предпочитана бе „Компютърни системи и технологии“. След нея най-търсени се оказаха „Електроенергетика и електрообзавеждане“, „Машиностроителна техника и технологии“ и „Индустриален мениджъмънт“.

Все повече кандидат-студенти предпочитат да участват в класирането с оценките от държавния зрелостен изпит. Други отрано решиха съдбата си с оценки от национални олимпиади или се явиха на предварителни изпити. Мнозина опитаха късмета си като държаха редовни приемни изпити, които за ТУ - Габрово са по български език и литература, математика и обща техническа подготовка.

Студентката по „Стопанско управление“ Петя Циркова от Горна Оряховица, Халим Орман от Турция и Амин Суелми от Алжир, се поздравяват за приема си в ТУ - Габрово. С образоването, което са избрали да получат в Университета вярват, че ще имат професионална реализация - най-близо до мечтите им.

СЪБИТИЯТА ТОВА ЛЯТО:

Международна лятна школа по лазерни технологии
догодина Габрово ще се проведе и второто издание
ТУ - Габрово бе домакин на работна среща на AUTOCLUSTER

Siemens предостави софтуер на лаборатория към факултет Машиностроене и уредостроене

На 9 юли 2010 г. беше подписан анекс към Рамковото споразумение за сътрудничество, с което отношенията на Сименс ЕООД и Техническия университет в Габрово поеха към нови перспективи. Политиката на габровското висше училище е да поддържа контакти с водещи фирми в областта на автоматиката и промишлеността, за да бъдат студентите по-близо до практиката.

За Университета документът подписаха ректорът, доц. д-р инж. Дешка Маркова и доц. д-р инж. Асен Найденов - зам.-декан факултет МУ, а за световноизвестната компания - инж. Петър Кацов и инж. Матиаш Млинсек.

Сименс ще предостави софтуер „Virtual Machine“ за обучение чрез 3D компютърна симулация на металорежещи машини и визуализация на основните машинни възли. Предстои доставка на специализирано оборудване от най-висок клас

SINUMERIK 840D sl за управление на учебна металорежеща машина с преференциални условия.

Споразумението за сътрудничество, склучено през 2007 г. между ТУ - Габрово и Направление Индустринг на Сименс ЕООД, регламентира изграждането на 16 работни станции, базирани на SINUTRAIN COMPLETE PACKAGE. Със съдействието на направлението бе открита и лаборатория по Микроавтоматизация към катедра АИУТ, с ръководител проф. Тошко Ненов. Лабораторията бе оборудвана

със системи за управление и визуализация за шест работни места, базирани на SIMATIC S7-200, SIMATIC Logo!, TP177 Micro и развоен софтуер Step7 Micro/Win и WinCC flexible. Катедрата разработи собствен учебен план за провеждане на упражнения по програмиране на индустриски микроконтролери.

ТЕХНИЧЕСКИЯТ УНИВЕРСИТЕТ В AUTOCLUSTER

Кога ще караме електромобил?

Научноизследователски институти, университети, малки и средни предприятия от България, Словакия, Австрия, Чехия, Италия, Румъния, Словения, Хърватска, Сърбия и Унгария от 4-6 август, проведоха среща в курортния комплекс „Албена“ за обединяването на усилията за развитие на автомобилната индустрия в Югоизточна Европа. Бе демонстриран прототип на

електромобил, произведен от българската фирма „Белчев моторс“. След осемчасово зареждане в електрическата мрежа колата може да измине 70 километра. Разходът му на 100 km пробег е 2 лв.

Проектът „Аутокълъстер“ е по програма на ЕС за подпомагане на държавите в Югоизточна Европа. Той поставя акцент върху създаването на съвременни електромобили.

За целта е изследван потенциалът на 240 научни институции в автомобилния бранш в Югоизточна Европа и на 22 компании с годишно производство общо 5 млн. автомобила. Крайният резултат ще бъде изграждане на първата автомобилна мрежа в Югоизточна Европа между страните, новите и страните кандидат-членки на Европейския съюз.

В глобален мащаб, целта на проекта е създаване на единна технологична и научно-изследователска мрежа на свързаните с автомобилното производство фирми и обединяване на усилията в създаването на съвременни електромобили - каза доц. Райчо Иларионов, зам.-ректор на ТУ - Габрово.

Първо трябва да се развие инфраструктурата - къде ще се зареждат електромобилите, да има регламентирани технически пунктове за прегледи. За целта у нас трябва да се направи анализ на възможностите за развитие на инфраструктурата в България. Това са няколко условия електромобилите да станат част от битието, каза доц. Николай Маджаров от Габровския университет. Не сме далеч от идеята електромобилът да бъде покрит изцяло със соларни клетки, за да се зарежда от слънчевата енергия, уточни той.

Консултантски център по лазерни технологии откриват в Университета

В Техническия университет в Габрово ще бъде разкрит Консултантски център по лазерни технологии. Той ще помага на предпремачите от цяла България как да прилагат постиженията на германските институти в тази област, потвърди идеята, родена по време на Лятната школа по лазерни технологии, посланикът на Германия Н.П. Матиас Хьопфнер.

Негово превъзходителство пристигна в Габрово по повод международната лятна школа по лазерни технологии. Тя бе организирана от двете висши училища в Габрово и Университета по приложни науки в Митвайда, Германия. Две седмици студенти от Гърция, Турция, Германия, Русия и България бяха запознавани с лазерните технологии и тяхното приложение.

Инициативата е в рамките на проект на европейската образователна програма „Еразъм“. Водещи лектори бяха преподаватели от Университета по приложни науки в Митвайда, Германия и Лазерния институт за Средна Саксония.

Посланик Матиас Хьопфнер участва в закриването на Международната лятна школа по лазерни технологии, като втория ден 30 юли, връчи сертификатите на участниците в нея. В Габрово Негово превъзходителство беше посрещнат от ректора на Университета доц. Дешка Маркова и екипът й от заместник-ректори. Той получи Плакета на Университета. На срещата доц. Маркова каза, че школата по лазерни технологии се е превърнала в своеобразен мост за трансфер на новите немски технологии в страните от Балканския полуостров.

„Мисля, че няма за какво да се притеснявате за вашето бъдеще. Много съм щастлив, че имате такава интензивна съвместна дейност с немските университети“, каза посланик Хьопфнер. Той сподели впечатлението си от габровци и тяхното умение да акцентират върху

всичко. „Впечатлен съм и от това, че бизнесът и науката вървят заедно ръка за ръка в условията на финансова криза. Ето защо, за да има напредък, при иновациите са много важни техническите университети, както в Германия, така и тук, в България“, каза още той.

Посланик Хьопфнер бе приет от кмета на Габрово Николай Сираков, а малко след това посети българо-немската фирма АМК.

Първокурсникът Рузи Хаджиев е щастлив, че е приет в желаната специалност Компютърни системи и технологии

Завършил е търговска гимназия, специалност „Икономика“ в Стара Загора, но интересът му към компютърните науки доминира над всичко. При кандидатстването си в Университета посочил оценката по математика, но за всеки случай държал изпити по български език и литература и математика. Избира Габрово, не само защото тук е приет по специалността, която иска, но и защото той е известен университетски град, разказвали приятелите му, завършили преди него Техническият университет.

Международна лятна школа "Лазерна техника и методи за лазерно маркиране LaserGav", 19 - 30 юли 2010 г., Технически университет - Габрово

Участваха студенти и преподаватели от Университета за приложни науки - Митвайда, Германия; Технологичен университет - Кавала, Гърция; Тракийски университет - Одрин, Турция; Университет - Коня, Турция; Технически университет - Габрово.

Работния език бе немският. В поредица лекции и практически занятия участниците бяха запознати с последните постижения в областта на лазерите и тяхното индустриално приложение.

Водещ лектор бе проф. д-р инж. Хорст Екснер, ректор на Университета за приложни науки в гр. Митвайда, Германия, директор на Лазерния институт за Долна Саксония. Лекция изнесе инж. Мирко Единак, управител на фирма Acsys Lasertechnik, Германия.

На откриването доц. Любомир Лазов, координатор на проекта, каза: Изключително радостни сме, че сме домакини на такъв висок форум по иновативни технологии. Ако помислим коя е иновацията, която променя света, всички гледни точки ще ни насочат към лазера. На 16 май 2010 г. се навършиха 50 години от създаването на науката за лазера в основата на която е младият инженер Неумън от Калифорния, който запалва първия лазерен лъч в све-

та. От тогава до днес, лазерът навлезе в много сфери на човешката дейност. С него човешкият гений много по-лесно достига още по-големи върхове на развитие на цивилизацията. Благодаря на всички участници и най-вече на ректора на Университета в Митвайда и мой учител, проф. Герхард Чарпи, вече покойник, който от 1974 г. допринесе много за научно-изследователската дейност и сътрудничеството между двата университета в Митвайда и Габрово.

През 1964 - 1967 г. в България се поставя ново начало на изследванията. В Софийския университет „Климент Охридски“ е създадена първата лазерна техническа система. През 1974 г. започват изследвания на лазерни технологии, реализират се първите студенти в тази сфера.

Доц. Маркова, ректор: Този дву-

седмичен семинар по програма „Еразъм“ е плод на развитието на научните дейности и постиженията от успешните партньорски сътрудничества между университетите. Това събитие е от сектора „Обучение за цял живот“, тоест обучение на млади и възрастни, на студенти и граждани.

В нашия университет се говори и работи с лазер отдавна. Скоро ще се навършат 40 години от това начало. В този курс ще научите за приложението на лазера в българските фирми, ще се запознаете с традициите и обичаите на българския народ.

Ивайло Белев: Моят Университет

Така говоря винаги за ТУ - Габрово, казва по време на лятната школа по лазерни технологии Ивайло Белев, който е в магистърския курс по инфор-

матика в Университета за приложни науки в Митвайда, Германия. До миналата година той беше студент на ТУ - Габрово, като завърши КСТ.

- Митвайда привлече вниманието ми благодарение на сътрудничеството между ТУ - Габрово и най-старото висше техническо училище в Германия. За първи път бях там на практика през 2006 г. по обменните програми. Следващата година изкарах още една практика и един семестър като си написах дипломната работа за бакалавър. Докато учех в ТУ - Габрово бях в отбо-

рите по физика и математика, програмиране, с които спечелихме доста престижни награди на нашия университет. Участвах и в „Лаборатория за слава“.

На тази лятна школа съм нещо като мост между университетите в Габрово и Митвайда. Превеждам специфичните особености в учебния процес, казани по време на дискусиите. Студентите от Гърция и Турция за първи път се сблъскаха с лазерните технологии и аз видях колко полезна им е тази школа.

Да, аз продължавам да се чувствам като част от Габровския университет.

ОСВЕН ЗНАНИЯ ЗА ЛАЗЕРНИТЕ ТЕХНОЛОГИИ, НЯКОИ ОТНЕСОХА СЪС СЕБЕ СИ И ШАРЕНА СОЛ

Ивайло Белев изслуша мненията на участниците в Международната лятна школа по лазерни технологии и ги предостави на в. *Известник*:

Йоанна, TEI Kavala, Кавала, Гърция

По време на лятната школа научих много нови неща. Намирам лазерните технологии за много интересни и интригуващи. С тях се сблъсквам за първи път, тъй като уча автоматизирани системи. Придобитите знания биха могли да ми бъдат от ползва за в бъдеще.

Харесва ми природата в България! В Гърция нямаме такава природа. Велико Търново! Много красив град! Определено ще посетя България отново.

Махмут, Trakya University, Одрин, Турция

България е наистина хубава страна. Това не е първото ми идване тук, но е първото ми идване в Габрово. Не ме очакваха големи изненади, все пак университетът ми се намира само на около 200 километра от Габрово. Харесва ми зеленината. Харесват ми и хората, повечето са много приятелски настроени. Като се замисля няма от какво да се оплача. И атмосферата, и хората, и програмата са добри. Храната? Бях в Англия две години и още седем месеца в Австрия, така че мога да

ям и да пия всичко каквото намеря, не е проблем за мен. Завързах нови приятелства по време на лятната школа. В нашата пъстра студентска общност е много забавно и изпълнено с приятни емоции.

Лазерните технологии, използвани за рязане, заваряване и т.н., не са новост за мен предвид това, че съм машиностроителен инженер. Но тук научих как точно работят лазерите и лазерните системи и какви физични явления стоят зад тези технологии. Придобитите знания ще са ми от полза в бъдещото обучение, както и в професионалната сфера. В мята университет бихме желали да

формираме нова специалност за обучение по лазерни технологии.

Иван, St. Petersburg State Polytechnic University, Санкт Петербург, Русия

Бях шокиран! За пръв път идвах в България и не съм и очаквал българите да са така добросърдечни. Като разберат от къде съм и „О! Русия! Русия!“

За мен лятната школа е много интересна, тъй като посетихме различни фирми в Габрово и видях на практика приложението на лазерните системи. Интересуват ме всички други производствени процеси. Тази година при нас имаше конференция по лазерни технологии, на която изнесоха три доклада. Тя също беше посветена на 50-годишнината от създаването на лазера.

Шерифе, Selcuk University, Коня, Турция

Зелено! Това бе първото ми впечатление от България. Толкова мно-

го гори! При нас, където уча, са само голи планини.

Научих много за лазерните технологии, но най-вече опознах една различна култура. Научих много за отношението на хората един към друг и за това, че са необходими повече толерантност и търпение. Сега вече не казвам, че някой е лош, когато яде свинско месо или употребява алкохол, както биха казали в мята регион.

Проявявам интерес към различните култури и особено към църквите. Винаги съм искала да вляза вътре и да видя какво има там. И в мята град има църкви, но като отидох не ме пуснаха вътре. Благодарение на идването ми в България осъществих това ми голямо желание.

Благодаря за доброто отношение към нас, както и за положението от организаторите старание затова да се чувстваме добре.

Кристиан, Hochschule Mittweida, Митвайда, Германия

Хората в България са прек-

расни! Толкова приятелски настроени са. А в лятната школа участват студенти от 5 държави - наистина забавно. Въпреки широката гама от чужди езици, които се използват, не бих казал, че имаме проблеми с комуникацията. Напротив, разбираме се прекрасно и си прекарваме страховто. Невероятно е!

Но! Безразсъдното шофиране в България направо ни плаши. Човек да го е страх да пресече улицата. Бяхме свидетели и на катастрофа. Българската храна ни е проблематична, още не можем да свикнем с нея. Но пък много ни харесва шопската салата, а шарената сол е върхът! Обожаваме я и се запасихме с голямо количество за Германия.

**ЛЯТНАТА ШКОЛА В ГАБРОВО
ЩЕ ОСТАНЕ ЕДНО
НЕЗАБРАВИМО
ПРЕЖИВЯВАНЕ ЗА НАС.**

На раздяла с LaserGab

Доц. Лазов: Най-важни са приятелските контакти, които се родиха през тези десет работни дни в Габрово. Преди повече от 25 години, благодарение на Немската служба за академичен обмен, посетих лятна школа, където се срещнаха млади учени и лауреати на Нобелова награда по физика. Контактът ми с тях стана причина да се запали по лазерите. През седемдесетте години на миналия век, в малките градчета Митвайда и Габрово вече знаехме какво е лазер. Сега, 50 години от откриването на лазера, е немислимо развитието на науката и техниката без лазерните технологии. Не е случайно, че в 20-годишната програма на ЕС за развитие на нанотехнологите, биотехнологите и други, са и лазерните.

Н.П. Матиас Хьопфнер, посланик на Германия: За първи път съм в Габрово и съм много впечатлен от града. Имах дълъг разговор с кмета Николай Сираков и с ректора доц. Дешка Маркова. Видях прекрасна организация на лятното училище по лазерни технологии. Тази идея силно ме впечатли. Германия е водеща страна в областта на тези ключови технологии. Радвам се, че в този форум участват млади хора от Турция и Гърция. С удоволствие разбрах, че са се включили и студенти от Русия, които са тук по

друг проект.

Бъдещето на Европа е да развива икономика на основа на знанието. Школата помага такива инновации да достигнат до малките и средни предприятия. Радвам се, че тези технологии се прилагат в региона. Надявам се, школата да бъде импулс за приложението на лазерните технологии на Балканите. Вярвам в тези млади хора, че ще допринесат затова. Усетих го в атмосферата на лятната школа. Тя има принос и в развитието на следващите стъпки - изграждането на обучителен консултативен център.

Той ще помага на предприемачите в региона и страната да внедряват лазерните технологии. Убеден съм, че това ще се случи скоро. АМК в Габрово е първата лястовичка в тази област. Връзките ѝ с Университета спомагат за нейния просперитет. Като посланик на Федерална Република Германия ще съдействам малките и средни предприятия в Германия да развиват активни връзки с тези в България.

Проф. Екснер, ректор на Университета за приложни науки в Митвайда, Германия: В Габрово преживяхме много нови впечатления и контакти, благодарение на лятната школа. Запознахме се с хора от различни държави и манталитет, събрахме приятни впечатления от всички. Курсистите опознаха не само теорията и практиката на лазерните технологии, но и вящият красив край. Накрая стигнахме до споразумението на територията на Техническия университет в Габрово да изградим консултативен и демонстративен център по лазерни технологии. Радвам се, че получихме подкрепата на кмета на Габрово и на посланика на Германия. Очакваме подкрепа и от бизнеса в Германия и България. Процесът ще изисква време, тъй като ще кандидатствува пред европейските фондове.

Те избраха ТУ - Габрово

Димитър Иванов от Стара Загора без колебание кандидатства само в ТУ - Габрово. Щастлив е, че е приет редовно обучение „Електроника“ с оценка от изпита по ОТП. По този начин ще продължи да надгражда знанията си от средното образование по „Промишлена електроника“.

Теодора, от с. Знаменосец, община Раднево, е възпитаник на Университета отпреди пет години. Тя насочва брат си да кандидатства за специалността „Компютърни системи и технологии“. Работи по специалността си „Машиностроене и уредостроене“ и е доволна от своята работа. В Габрово са най-хубавите ми години - поощрява всички бъдещи студенти в Габрово бившата възпитаничка на Техническия университет.

Илияна Пламенова от Лом също заложила само на ТУ - Габрово. Още на първо класиране е сред приетите „Публична администрация“. Искам да работя в публичния сектор - сподели виждането за

своето бъдеще.

Минко Тонев и Неделин Петков са от Стара Загора. Те също подали документи единствено в ТУ - Габрово. Минко сега е сред първокурсниците по „Електроника“, а Неделин - в КТТ. Късметът им да попаднат по първо желание излиза още на първо класиране.

И Николай от Горна Оряховица е сред късметлиите, които ще учат по специалността, която искат - „Стопанско управление“. Постъпва в Университета със самочувствие и добра подготовка от ПГ по лека промишленост и икономика „Атанас Буров“. Изльчва оптимизъм и заради това, че от приятели е чувал все хубави неща за студентския живот в Габрово.

Странно за жена, **Елена** от Раднево още в девети клас решава да завърши висше образование по специалността „Електроенергетика и електрообзавеждане“. Битката за приема печели с оценката по математика.

Мирослав Петров от Казанлък, е сред студентите-задочници по специалността „Прецизна техника и уредостроене“. Работи. Избира Габрово, защото градовете са наблизо.

Всичко идва от любовта, казват алжирските студенти в Габрово

Ако искаш и ако имаш желание - ще учиш, казват Юсеф, Лиамин и Адил, които разговорливо обясняват в компанията на български студенти различните култури в регионите на Алжир. Говорят за доброто като национална черта. Хвалят държавната власт в Алжир, която е дала напълно безплатни условия на студентите - да получат образование, да пътуват и да се лекуват безплатно.

Юсеф Нъфнаф е на 26 години. В Алжир е завършил бакалавърска степен „Електротехника“. В България е от месец април, за да учи български език. Изbral е Техническия университет в Габрово, за да продължи в магистърска степен. Той говори и пише на френски, алжирски, арабски език, и на родния си диалект. Българският не само ще обогати езиковата му култура, но и ще му помогне да завърши специалността, която иска „Електроника“. Природата и красивите планини у нас вече са го пленили. Алжир му липсва, но хората тук се държат приятелски и той не се чувства чуж-

денец. Учи българския с голям интерес, защото в него открива богат диапазон от думи и изкази.

Лиамин Суалми е 29-годишен. Бакалавър „Електротехника“. Колеги са с Юсеф. Преди да дойдат в

България, двамата са работили като инженери в една немска фирма. За него българският е ново езиково предизвикателство, което овладява много добре, макар за крат-

кото време. Намира България за спокойна и много красива страна.

Адил Хаг Делма, 29 години, е учит до 2 курс бакалавърска степен „Електроника“ в Алжир. Желанието му е да завърши образоването

си у нас и да придобие европейски диплом. Това е една от причините да избере ТУ - Габрово и България. Другото, което го е мотивирало е по-достъпният стандарт за живот. При това и тримата обичат природата и заедно ѝ се прихласват. Обичат да откриват уникални забележителности. Реките, мостовете и горите наоколо, тази комбинация им е любимата у нас. Най-хубавото, разбира се, е че хората ни приемат много добре и ние не се чувстваме съмни, казва Адил, който си е изbral по хубост Пловдив.

бимата у нас. Най-хубавото, разбира се, е че хората ни приемат много добре и ние не се чувстваме съмни, казва Адил, който си е из-

НА МНОГАЯ ЛЕТА!

40 години катедра Електроснабдяване и електрообзавеждане

Кръглата годишнина на една от най-старите катедри в Университета беше чествана на 26 юни 2010 г. Гост беше доц. Никола Трифонов - ръководител катедра „Електроснабдяване“ през 1972-1976 г. Тук още бяха: деканът на Електро-факултета в ТУ - София доц. Васил Господинов, проф. Стоян Стоянов, проф. Кондю Андонов - ръководител катедра ЕCEO в Русенския университет, проф. Ангел Пачаланов - ръководител катедра ЕCEO в ТУ - София, проф. Николай Джагаров - ръководител катедра ЕCEO в ТУ - Варна, доц. Евтим Кърцелин - ръководител катедра ЕCEO в МГУ „Св. Иван Рилски“, доц. Румен Киров от катедра ЕCEO в ТУ - Варна, доц. Павлов - ръководител катедра ЕCEO във Висшето транспортно училище „Тодор Каблешков“, доц. Тодор Петров, инж. Иван Йотов, инж. Дамян Тодоров - дългогодишен спонсор на катедрата, декани и зам.- декани в ТУ - Габрово, ректорът доц. Дешка Маркова.

събрание се създава Висшият Общотехнически Задочен Институт - Габрово. На лице са достатъчно представки през 1970 г. да бъде разкрита катедра „Електроснабдяване и електрообзавеждане“, първоначално с наименование „Електрически машини и електрообзавеждане“. Първите студенти са задочници по специалността „Електрически машини и апарати“.

От 1984 г. катедрата започва редовно и задочно обучение по специалността „Електроснабдяване и електрообзавеждане“, а от 1997 г. - по обобщената специалност „Електроенергетика и електрообзавеждане“.

Катедра ЕCEO подготвя студентите по образователно-квалификационните

машини“, „Електромеханични устройства“, „Електроника“, „Експлоатация на автоматични устройства и системи“, „Електроздвижване“, „Експлоатация на електрически уредби“, „Възобновяеми енергийни източници“, „АМК - задвижваща и управляваща техника“.

От 1970 г. до 2007 г. катедрата е подготовила 1579 електроинженери, от които 1353 - магистри и 226 - бакалаври.

Научно-изследователската дейност е в четири научни направления: Енергийно ефективни електрически уредби, Възобновяеми енергийни източници, Осветителна техника и Електрически машини и електроздвижване.

В сътрудничество е със сродни катедри от техническите университети в София, Варна, Русе, с институти, висши училища и университети в Германия, Русия, Украйна, Полша, Гърция, Сърбия, Чехия и Румъния.

ПОЗДРАВЛЕНИЯ

доц. Дешка Маркова, ректор на ТУ - Габрово: За катедра ЕCEO говорят достатъчно добре резултатите от научно-изследователската работа преди и след промените. Също и професионалната реализация на електроинженерите. Пожелавам им дълъг живот.

доц. Васил Господинов, декан на Електрофакултета в ТУ - София: Високо оценявам успехите и изследователските проекти, изследователите и преподавателите в катедрата. Успех в обучението на студентите. Много здраве.

проф. Николай Джагаров, ръководител катедра ЕCEO в ТУ - Варна: Богата е историята на катедрите ЕCEO в ТУ - Варна и ТУ - Габрово, по отношение качеството на обучение. Достоен за уважение е фактът, че през всичките тези години Габровският университет е показвал жизненост и енергичност.

доц. Стойо Платиканов, ръководител катедра ЕCEO, най-напред благодари на всички, оказали помощ за усъвършенстване на учебния процес през годините. Той я адресира към редица преподаватели от ТУ - София, проф. Стоян Стоянов, доц. Господинов, доц. Дянов, проф. Василев и др.

Техническият университет в Габрово преминава през 1964 г., когато с Указ 395/30.06.1964 г. на Президиума на Народното

степени бакалавър и магистър. Обучават се и докторанти в научните специалности „Светлинна техника и източници на светлина“; „Електромеханика“; „Електроснабдяване и електрообзавеждане“. Програмната акредитация на специалността ЕCEO е „много добра“.

Разполага с девет специализирани лаборатории - „Осветителна и инсталационна техника“, „Електроснабдяване“, „Електрообзавеждане“, „Електрически

проф. Ангел Пачаланов, ръководител катедра ЕCEO в ТУ - София: Казват, че ако младите знаеха, а старите можеха, то вие сте точно по средата. Можете и имате нужните знания.

проф. Никола Трифонов, ръководител катедра ЕCEO в ТУ - Габрово от 1972 до 1976 г., бил е заместник-ректор на Университета: В началото бяха две технически катедри. Няколко години изминаха до практическото конвертиране на катедрата, принос за което имат много хора, а и доста взеха от нея опит и професионализъм във всяко отношение.

доц. Павлов, ръководител катедра ЕCEO във ВТУ „Тодор Каблешков“: Поздравления за съзидателната работа в обучението на студентите. Да направим нашето сътрудничество още по-ползотворно. Предавам личното поздравление на ректора за униканите резултати, както и за многобройните завършили специалисти в областта на ЕCEO. Нека времето работи за нас. Когато един ден се обърнем назад, да сме удовлетворени от наследството, което сме оставили.

инж. Иван Йотов, изпълнителен директор на „Енергиен системен опера-

тор“: Много се вълнувам. Първо, защото съм възпитаник на тази катедра и второ, защото отново виждам моите преподаватели. Радвам се, че поне един процент от студентите са насочени от мен към катедрата. Благодарен съм на моя научен ръководител проф. Владимиров, на доц. Маркова и на доц. Рачев.

доц. Евтим Кърцелин, ръководител на катедра ЕCEO в МГУ „Св. Иван Рилски“: Катедрата ви има свое място във висшето образование и в Европа. Вярвам, че връзката между двата университета ще се разширява.

доц. Жеглова, заместник-декан на факултет ЕЕ, ТУ - Габрово: Поздрави, затова че катедрата е една от водещите във факултета и за нейния принос в развитието му.

Всеотдайната ви работа се оценява високо. Смел мечти и дързновение.

доц. Ращев, декан на факултет МУ, ТУ - Габрово: Безспорно е, че със своята многопрофилност и качеството на работата в обучението, ЕCEO е една от основните катедри в Габровския университет. Виждат се изключителни постижения в науката и изследователската дейност. На добър час!

инж. Никола Белишки, депутат, възпитаник на катедра ЕCEO: Горд съм, че съм възпитаник на ТУ - Габрово и високо ценя подготовката на квалифицирани електроинженери. Радвам се на ползотворното ви сътрудничество и на многобройните научно-изследователски постижения. **На многая лета!**

Катедра ЕCEO получи много подаръци за своята 40-годишнина сред които са лаптоп, глобус, биографични справки за трима свои професори, електроизмервателна апаратура, дори боксова ръкавица и сова от дърво в знак на мъдрост.

Фирмите и Университета с една обща цел

Традиционен „Ден на специалността МТТ“ проведе катедра Машиностроителна техника и технологии. Ръководството на катедрата от години поддържа такава практика, при която организира среща на студентите, обучавани по специалността с представители на машиностроителни фирми от областта и региона. Бъдещите инженери научават повече за условията на работа и за кариерно израстване. Ние не можем да бъдем безразлични към бъдещето на нашите възпитаници, казва доц. Иван Рачев, ръководител на катедра МТТ. Целта на тези срещи е да ориентираме студентите към пазара на труда и да ги „внедрим“ на подходящи работни места, разбира се, те сами да направят своя избор, допъл-

ва той. От своя страна, представителите на бизнеса дават насоки за критериите на подготовка на бъдещите специалисти, коментират се възможностите университетското образование да отговори на нуждите от висококвалифицирани кадри.

Предвид това, ръководителят на Университетския кариерен център доц. Тотю Илиев, препоръчва студенческите стажове да не се правят формално. Практическата подготовка е важен момент, който започва от студенческата скамейка. За да се получи този затворен кръг, идеята ни е бизнесът да помисли как да предлага теми, които по време на преддипломната практика да се решават като съвместни задачи, като прераснат в дип-

ломни работи на завършващите. По този начин ще се получи завършен продукт полезен за двете страни. Целта е студентът да не хвърля усилия по измислени теми, откъснати от действителността. При успешна защита, това ще бъде вид отсяване на студента за конкретно работно място. При тези условия, бъдещият инженер ще се развива много по-успешно и може да кандидатства за съответно работно място с препоръката на съвместния колектив.

Университетският кариерен център от три години поддържа масив от 540 студенти, които получават информация по интернет за всички стажантски програми и за потенциални работни места в страната и чужбина.

ТУ - Габрово по света

Проф. Стоян Капралов е един от ръководителите на златния отбор по информатика на България, който на ХХII Международна олимпиада по информатика във Ватерло, Канада, 14 - 21 август спечели два златни, един сребърен и един бронзов медал.

Проф. Капралов е преподавател по математика и информатика в Техническия университет в Габрово, зам.-председател е на Съюза на математиците в България. Работи с националните отбори по информатика от 2001 година. Заедно с Емил Келеведжиев, научен сътрудник в Института по математика и информатика при БАН, са ръководителите на отбора.

Последният успех нареди България на пето място, от 83 държави участници, като преди нас са само отборите на САЩ, Япония, Китай и Русия.

- Проф. Капралов, как се постига такъв резултат?

- Винаги сме били в десятката. Нашите момчета всеки път се явяват на международните олимпиади по информатика със самочувствие - добре подгответи, с опит и амбиция. Работим цяла година. Проведени са десет школи. От тях трите са в Габрово - от 2006 г. до 2008 г. Двете се провеждаха в Техническия университет и една в Математическата гимназия, които предоставиха базите си безвъзмездно. Националният екип им е много благодарен. Високите постижения са резултат на тези школи, мисля аз.

- Вярно ли е, че българите в това отношение имат по-особена сила?

- Да, България е някакъв феномен, по-скоро е Източноевропейски. На първото място в Канада е състезател от Беларус, на второ - от България, на трето - от Полша, четвърто - от Русия. Чехия е шеста. Вероятно става въпрос за традиции в образованието. За системата на вътрешните олимпиади. България може да се похвали с малко такива постижения. Момчетата, тъй като момичетата са единици -десет на триста, са много желани в софтуерните фирми у нас и по света. Голяма част от тях работят за Google и Microsoft. Златният медал отваря вратите на най-престижните университети.

- Кой ви научи да обичате математиката?

- Самият аз бях състезател, през 1973 г. бях в разширения отбор по математика за международна олимпиада. Тогава бях ученик. Баща ми Недко Капралов, беше учител по математика в Айтос.

После попаднах в школата на Любен Карагьозов, в гимназията в Бургас. Важното е, че е имало къде да се състезавам. Учениците днес, ако нямаха система от състезания, нямаше да имат тези резултати. Основният принос е системата да работи на високо ниво и да бъде напълно обективна. Стимулът е, че се състезаваме първо на национални, а после на международни състезания. Успехът отвън показва, че вътрешната система е на ниво. Но то не бива да е прекалено високо, за да не откаже хората. Трябва да е достъпно. А и не трябва да отстъпваме от критериите с прекалено ниско ниво.

- Има ли габровци?

- Да. През 2000 г. това беше Георги Русев. До разширения отбор стигнаха Илия Трендафилов - 2002 г., Николай Томитов - 2006 г., а сега Николай Хубанов - възпитаник на Природоматематическата гимназия „акад. Иван Гюзелев“. Колкото и нескромно да е, всички те са мои ученици. Много е приятно да се работи с надарени и упорити деца. Раздавам се. Така, както някой е правил за мен.

ГЕОРГИ ПЪРВАНОВ: НУЖНА Е ПОЛИТИКА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА МЛАДИТЕ ТАЛАНТИ

На 27 август президентът Георги Първанов се срещна с медалистите от ХХII Международна олимпиада по информатика и техните ръководители.

Държавният глава поздрави за последния голям успех, който затвърждава представянето ни на международни олимпиади по информатика, чито основател и първи домакин, преди повече от двадесет години, е България.

Проф. Стоян Капралов заяви, че успехът на българските състезатели е безспорен, тъй като решението на поставените задачи, предложени от всички участници, се публикуват в интернет и са достъпни за зрителите. Той отбеляза и стремежа на организаторите да повишат атрактивността на състезанието чрез създаване-

то на възможност за проследяване на хода на олимпиадата в реално време.

Необходима е цялостна държавна политика и система за работа с младите таланти, каза президентът. Той ще инициира създаването на фонд за подкрепа на талантливите български деца и младежи, в който да участват държавата, бизнесът, неправителствените организации.

Ден преди това, министърът на образованието Сергей Игнатов награди участниците и техните ръководители от международни олимпиади по информатика, биология, химия и физика. Това стана на официална церемония в Министерството на образованието, младежта и науката. Златните медалисти получиха преносими компютри, сребърните медалисти - музикални устройства iPod, бронзовите медалисти - уеб камери, а ръководителяте на отборите - устройства за пренос на данни с капацитет 16 GB.

„Не всеки ден ми се отдава възможност да общувам с представители на интелектуалния елит на света. А всъщност нашите ученици, медалисти, са вече част от този интелектуален елит, който ще придвижи развитието на планетата ни. Благодаря на ръководителите на отборите, на българския учител.“, каза проф. Игнатов.

Представяме ви най-новите професори на Университета

Проф. д-р инж. Тошко Ненов

Завършил е Техническия университет в Габрово, специалност „Електронна техника“ през 1979 г. Получава научна степен „доктор“ през 1984 г. в Националния технически университет на Украйна (Киевския политехнически институт) по научната специалност „Интегрална схемотехника, материали, технология и специално обзвеждане“. Работи в Техническия университет в Габрово от 1985 г. Получава научно звание „доцент“ през 1994 г. по научната специалност „Елементи и устройства на автоматиката и изчислителната техника“.

Има над 90 научни статии и доклади, от които 21 в чужбина. В съавторство с доц. Ст. Йорданов от ТУ - София, филиал Пловдив, има книга с монографичен характер издадена от международното научно издавателство в САЩ CRC Press: Ceramic Sensors: Technology and Applications (www.crcpress.com). Има над 120 цитирания на научните трудове от автори от САЩ, Англия, Германия, Франция, Италия, Дания, Испания, Полша, Япония, Китай, Индия, Южна Корея, Тайван и др. като 51 от тях са в статии, публикувани в списания с Импакт фактор.

Книгата Ceramic Sensors: Technology and Applications се използва като учебник

в University of Cambridge (UK), Indian Institute of Science, Bangalore (India), Universitat de Barcelona, (Spain), Tsinghua University, Beijing, (China), National Institute of Technology, Rourkela, (India), North Maharashtra University, Jalgaon, (India), Dawood College of Engineering and Technology, (Pakistan) и др.

Участвал е в разработването на 25 научноизследователски проекти като е бил ръководител на четири, финансирали от национални фондове, 3 от които от фонд „Научни изследвания“.

Участвал е в 8 проекта, финансирали от международни и европейски програми като надва от тях е бил ръководител. Проектът „Практика на студенти в областта на компютърно базираните системи и технологии за автоматизация“ (2001-2002 г.) е удостоен със Сертификат за качество на Министерството на образоването и науката и Министерството на труда и социалната политика през 2005 г.

Под ръководството на проф. Тошко Ненов в катедра „АИУТ“ на ТУ - Габрово съвместно с фирми са създадени следните лаборатории за учебна и научноизследователска дейност:

- Лаборатория по средства за автоматизация SIEMENS;

- Лаборатория по индустриална автоматизация BECKHOFF;

- Лаборатория по програмируеми контролери UNITRONICS.

Той е бил зам. декан на факултет „Електротехника и електроника“ в ТУ - Габрово (1996-2004 г.) и декан на факултет „Електротехника и електроника“ (2004-2008 г.), а в момента е ръководител на катедра „АИУТ“.

Проф. д-р Нено Неделчев:

За директора на Департамента за езиково и специализирано обучение в Техническия университет в Габрово местните вестници в родния му край писаха, че е най-новият горнооряховски професор. Той пък за себе си казва, че е последният избран по стария закон - чрез изминаване на дълъг път на одобряване от няколко инстанции, докато стигне до Висшата атестационна комисия, която му дава научното звание „професор по български език“. Сертификатът за професурата му съвпада с излизането на 15-та му научна книга - събира, които стават подарък за 65-тия му рожден ден на 9 юли.

Проф. Неделчев от девет години е директор на езиковия департамент в ТУ - Габрово. В състава на департамента са преподавателите по чужди езици, преподавателите по български език, физика и математика на кандидатстващите за студенти в ТУ - Габрово чуждестранни граждани. А също така и преподавателите на етнически българи от Молдова, Румъния и Украй-

на, които идват всяко лято в Университета, за да осъвременят своя майчин език, провеждат педагогическата си практика и повишават знанията си по история на българите, етнография и културология. В биографията си професорът има кариера на учител, синдикалист и политик.

Петнадесетата му книга надхвърля 1200 страници. Изследването в нея е посветено най-вече на езика и говора в родния му Вишовград.

През 1989 г. защитава дисертация по езикознание в БАН; 1990-92 г. е секретар на ЦК на Синдиката на българските учители в София и председател на Националния стачен комитет на учителите в България; 1992-93 г. преподавател по български език и литература в българското средно училище в гр. Триполи, Либия; 1995 г. получава благословията на папа Йоан-Павел II за книгата си „Диалект на българите католици“; 1995 - 1997 г. преподавател в Колежа - лицей „Св. св. Кирил и Методий“ в гр. Тараклия, Молдова; 2000 г. избран за доцент по социолингвистика от ВАК - София;

2001 г. избран за доцент по български език от ВАК по конкурс на ТУ - Габрово, а през 2010 г. е избран за редовен професор по български език, по конкурс обявен от ТУ - Габрово.

e-mail: vestnikog@mail.bg

ВЕСТНИК

www.tugab.bg

ИЗДАВА ТЕХНИЧЕСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ - ГАБРОВО

ул. „Хаджи Димитър“ 4, 5300 Габрово, тел.: 827 580

Предпечат: Евгени Иванов

Главен редактор: Мариана Мандичева

Редакционен съвет: доц. Велимира Тодорова, доц. Христо Недев, гл. ас. Десислава Петрова

Репортър: Моника Недкова

Печат: Университетско издателство - Габрово

На кафе със задочниците

Кратка почивка между лекциите. Бързо кафе и закуска пред Университетската библиотека, откъдето е една от най-привлекателните гледки на Габрово - съчетание на градската архитектура и високите била на

Балкана. В южняшката компания са само първокурсници:

Димитър Георгиев, от Казанлък, учи „Комуникационна техника и технологии“. Работи като касиер в пицария. Не иска да учи редовно, дори и да му е трудно, работи, за да се издръжа.

Невелина Илиева е от Раднево. Работи като продавач-консултант в детски маркет. Студентка е „Електроснабдяване и електрообзавеждане“.

Емрах Еминов от Ардино, научил за Техническия университет още когато бил в пети клас. Оттогава започва да се подготвя да бъде студент в Габрово. Щастлив е, че е събъднал мечтата си. Сега е студент по специалността „Комуникационни системи и технологии“. За да се издръжа, е на път да стане сервитьор в Пловдив.

Павел Кожухаров от Казанлък, първокурсник „Комуникационни системи и технологии“. Кандидатства в ТУ - Габрово заради специалността. От три години работи като оператор покритие.

„Искам сам да изкарвам парите за висшето си образование, както и джобните. Не мога да взема пари от родителите ми, голям човек съм“, казва Павел. Той знаеше, че дипломите от Техническия университет се призна-

ват в Европа. Затова, когато завърши бакалавърска степен, магистърска ще получи в европейски университет, планира той.

Костадин Бучаков от Казанлък работи във фотостудио, студент е „Комуникационна техника и технологии“.

Младен Назъров от Казанлък, студент „Електроснабдяване и електрообзавеждане“. Вече има богат трудов опит, работил е на различни сезонни работи, в розоварна и др.

Христо Тодоров от Враца похвали фирмата, в която работи като отговорник технически контрол, че плаща за допълнителни курсове за квалификация на кадрите. Студент е „Комуникационна техника и технологии“.

Новоприетите студенти не пропуснаха да подчертаят, че неволите на задочното обучение имат много плусове за изграждането им като личности. Че то им дава повече свобода и е полезно изпитание на умението да организират времето си, да мобилизират ума и знанията си.

Те избраха Габрово

Йордан Вълков кандидатства КСТ, редовно обучение, от Плевен. Компютрите са големият му интерес. Иска да ги превърне в професия.

Васил Чапанов е отличник на випуска на ПГ по хранително-вкусови технологии в Плевен. Приет е КТТ. Изявява се в музиката, правил е няколко изложби живопис.

Христина Христова е възпитаник на ПГ по туризъм в Габрово. Но интересът ѝ са техническите науки. Комуникационна техника и технологии, е специалността, която избра.

Камелия Трифонова стана студентка след като вече има дете на 3 години. Габровка, завършила е СОУ „Райчо Каролов“, работи и иска да учи задочно Стопанско управление. Университетът е предимство за Габрово, казва тя.

Светослав Димитров от Червен бряг, кандидатства в ТУ - Габрово, защото е впечатлен от представянето на Университета. Очаква, че ще види на практика казаното от преподавателите по време на кандидатстудентската кампания. Компютрите са му хоби. Затова кандидатства в специалности, в които се изучават компютърни науки. Убеден е, че с подготовката в Университета ще се реализира много добре в практиката.

Иван Виденов от Лом кандидатства с оценката си по български език и литература от матурата и тест по ОТП. Приет е КТТ, редовно обучение.

Мирела Моновска от Угърчин е приятка Стопанско управление. Икономиката е най-близо до професионалните ѝ интереси.

